Naslov:
Filipović, Ivan

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Ivan Filipović (Velika Kopanica, 24.06.1823. - Zagreb, 28.10.1895.), pedagog, učitelj i pisac.
Nakon završene gimnazije u Vinkovcima (1841.) završio devetomjesečni učiteljski tečaj u Srijemskoj Mitrovici 1842. godine. Bio učiteljski vježbenik u Vinkovcima (1842-44), učiteljski pomoćnik (1844-1846) i učitelj (1846-48) u Novoj Gradiški. Sudjelovao je kao dragovoljac u revoluciji 1848. i kratko vrijeme proveo u mađarskom zarobljeništvu. Od 1850. do 1852. radio kao učitelj u Privatnoj školi Petra Zoričića. Zbog domoljubne pjesme Domorodna utjeha, objavljene u Nevenu, u zatvoru proveo šest mjeseci. Kao učitelj radio u: Požegi (1854-62) i Zagrebu - Kaptolskoj glavnoj školi (1863-73), Višoj djevojačkoj školi (1873). Godine 1875. imenovan je školskim nadzornikom Zagrebačke županije, što je radio do umirovljenja 23.08.1887. godine. U pedagoškom djelovanju Filipović je promicao suvremene europske pedagoške ideje (posebno njemačkih pedagoga Diesterwega i Dittesa), pisac je udžbenika i knjiga za djecu, pjesama, pedagoških tekstova, prevoditelj i istaknuti je organizator hrvatskog učiteljstva. Zalagao se se za reformu školskog sustava, za autonomiju, slobodu i demokratizaciju škola, poboljšanje strukovnog i materijalnog položaja učitelja, te za visoko obrazovanje žena. Godine 1865. priredio je Ustav za pučku školu u Trojednoj kraljevini na temelju kojeg je nastao školski zakon za pučke škole u Hrvatskoj 1874. godine. Autor je više udžbenika za hrvatske pučke i građanske škole: Slovnička čitanka (1851), Početnica (1853), Kratka poviest književnosti hrvatske i srbske (1875) i Kratka stilistika (1876). Književni tekstovi prvotno su domoljubni stihovi i pripovijesti koje objavljuje u časopisima (Zora dalmatinska, Danica ilirska, Neven), zbirke dječjih pjesama i djela namijenjena djeci (Mali tobolac raznog cvětja, iz 1850.- smatra se prvom hrvatskom knjigom za djecu), te prijevodi djela dječje književnosti (1867. Ezopove basne i dr.).

Mjesto (grad/općina):
Velika Kopanica (VELIKA KOPANICA)

Vinkovci (VINKOVCI)

Sremska Mitrovica

Nova Gradiška (NOVA GRADIŠKA)

Požega (POŽEGA)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1823-1895 g.

Funkcije:
Učitelj, pedagog, pisac.

Učitelj 1842- 1875.;
Školski nadzornik 1875-1887.;
Umirovljenik 1887-1895.

Glavna škola u Vinkovcima 1841-1844.;
Pučka škola u Novoj Gradiški 1844-1848.;
Privatna škola Petra Zoričića, Zagreb 1850-1852.;
Glavna škola u Požegi 1854-1862.;

Kaptolska glavna škola u Zagrebu 1863-1873.;
Viša djevojačka škola u Zagrebu 1873-1875.;
Zemaljska vlada Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. Odjel za bogoštovlje i nastavu 1875-1887.

Naslov:
Bek, Viktor August

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Viktor August Bek (26.08.1888. - 20.10.1974.), dramski glumac i redatelj. Djetinjstvo proveo s roditeljima na Braču, gdje mu je otac služio vojsku. Po povratku 1899., pohađao je srednju školu u Srijemskoj Mitrovici, a graditeljsku u Zagrebu. Usporedo je učio glumu kod Đ. Prejca. Nastupio je 1909. u Zagrebačkom kazalištu. Ne dobivši stalni angažman, pristupio je putujućoj družini P. Ćirića i R. Mlinarića. Na poziv intendanta N. Fallera prešao je 1910. u HNK u Osijeku, gdje je od 1911. stalno angažiran. Godine 1912. nastupa s putujućom družinom tog kazališta u Bosni i Dalmaciji. Kao stipendist osječkog kazališta u sezonama 1911./1912. - 1913./1914. boravio je 18 mjeseci u Beču učeći glumu i režiju. U sezoni 1924./1925. bio je glumac i redatelj u Sarajevu, 1925./1926. u Splitu, 1926. - 1928. ponovo u Sarajevu, a 1928. trajno prelazi u Zagreb, da bi istodobno kao redatelj djelovao u Varaždinu, Skopju, Mostaru i Karlovcu. U HNK Zagreb glumio je do 1954., kada na Gavellin poziv prelazi u Zagrebačko dramsko kazalište odnosno Kazalište Gavella.
Dobio je više priznanja: Sterijinu nagradu (1958.), Nagradu grada Zagreba (1960.), te za životno djelo Nagradu Vladimir Nazor (1970.). Glumio je u kazalištu, u više radio-drama i na televiziji, te u filmovima. Bavio se i prevodilačkim radom (preveo je nekoliko kazališnih komada s njemačkog).

Mjesto (grad/općina):
Beč (Austrija)

Sremska Mitrovica

Sarajevo

Split

Varaždin (VARAŽDIN)

Skoplje (Makedonija)

Mostar

Karlovac (KARLOVAC)

Zagreb (ZAGREB)

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1888-1974 g.

Funkcije:
Glumac, redatelj.

VIAF osoba:
305524254

Naslov:
Državno odvjetništvo Sremska Mitrovica

Vrsta osobe:
Pravna osoba/Tijelo

Povijest:
Državno odvjetništvo Sremska Mitrovica djlelovalo je od 1887 do 1945. i bilo je nadležno za područje Iloka, Iriga, Karlovaca, Mitrovice, Stare Pazove, Šida i Zemuna.

Mjesto (grad/općina):
Sremska Mitrovica

Pravni status osobe:
državna uprava – pravosudno tijelo

Vrijeme djelovanja:
1887-1945 g.

Funkcije:
Prema kaznenom postupku iz 1853. u njegov djelokrug ulazili su sljedeći poslovi: izvještavanje istražnog suda o svakom zločinu i prijestupu, briga da sud povede istražni postupak, sudjelovanje u istražnom postupku, davanje prijedloga sudu o podizanju optužnice, oslobođenju optuženog ili obustavljanju postupka, zaštita javne sigurnosti i primjena zakona pri glavnoj raspravi, podnošenje pritužbe, priziva i ništavne žalbe na viši sud protiv presude za koju se smatra da nije donesena u skladu sa zakonom, briga da se tijekom kaznenog postupka primjenjuju zakoni i da se postupak ne oteže, pregled istrage radi prekršaja koji su se vodili kod kotarskih sudova, a nalazili na području sudišta prve molbe, odnosno sudbenog stola, sudjelovanje u glavnim raspravama kod ulaganje priziva.
Naredbom Ministarstva pravosuđa od 3. kolovoza 1854. regulirano je unutarnje uređenje i poslovni red državnih odvjetništva. Pri Banskom stolu djelovao je državni nadodvjetnik, a kod svakog sudišta prve molbe (kasnije sudbenih stolova) po jedan državni odvjetnik. Godine 1875. donesen je novi kazneni postupak, ali se status državnih odvjetnika i nadodvjetnika njihova nadležnost nisu promijenili.

Naslov:
Ured za kolonizaciju Hrvatska Mitrovica

Vrsta osobe:
Pravna osoba/Tijelo

Povijest:
Uredi za kolonizaciju bili su prvomolbeni te pomoćni i izvršni organi Zavoda za kolonizaciju NDH. Ured za kolonizaciju u Hrvatskoj Mitrovici nije osnovan zakonskom odredbom, nego ga je, kao i ostale kolonizacijske urede, u okviru svojih ovlasti osnovao upravitelj Zavoda za kolonizaciju NDH. Dana 17. lipnja 1943. godine dotadašnji Pokretni ured za kolonizaciju u Hrvatskoj Mitrovici mijenja ime u Ured za kolonizaciju Hrvatska Mitrovica (NN 136/1943).

Mjesto (grad/općina):
Sremska Mitrovica

Pravni status osobe:
lokalna i područna uprava

Napomene:
Zavod za kolonizaciju NDH (nadređeno tijelo područnih ureda), bio je prvotno podređen Ministarstvu udružbe, a od 12. svibnja 1941. Ministarstvu seljačkog gospodarstva.

Vrijeme djelovanja:
1941-1945 g.

Ustroj osobe:
Organizacijska struktura kolonizacijskih ureda nije bila strogo određena, ali u pravilu je Ured imao osam odsjeka: 1. Opći odsjek, 2. Odsjek za agrarnu reformu, 3. Odsjek za preuzete i pribavljene posjede, 4. Gospodarski odsjek, 5. Odsjek za kolonizaciju, 6. Mjernički odsjek, 7. Riznički odsjek, 8. Odsjek za međudržavna preseljenja.

Naslov:
Kotarski sud Sremska Mitrovica

Vrsta osobe:
Pravna osoba/Tijelo

Povijest:
Kotarski sud Sremska Mitrovica mijenja naziv u Sreski sud Sremska Mitrovica 1929. na temelju Zakona o uređenju redovnih sudova za Kr. SHS (SN 13-VII/1929). Zakonskom odredbom o izricanju osuda, o nazivima sudova i sudaca i o upotrebi čistoga hrvatskog jezika kod sudova, Sreski sud mijenja naziv u kotarski sud (NN 6/1941).

Mjesto (grad/općina):
Sremska Mitrovica

Pravni status osobe:
sud

Vrijeme djelovanja:
1873-1945 g.

Funkcije:
Teritorijalna nadležnost nije promijenjena 1929. i protezala se na čitavo područje sreza, a stvarna je obuhvaćala sporove o imovinsko-pravnim zahtjevima, kada predmet u novcu ili novčanoj vrijednosti nije prelazio 12000 din, osim ako ti sporovi nisu izričito u nadležnosti zbornih sudova prvog stupnja. Nadležnost je dalje obuhvaćala sporove bez obzira na vrijednost spornog predmeta, ako se spor odnosio na očinstvo vanbračnog djeteta, određivanje granica nekretnina, ometanje posjeda (povrat faktičnog stanja posjeda), zakup ili najam, ugovor o najmu radne snage, ukoliko nije oduzet iz nadležnosti redovnih sudova, obveze iz odnosa između vlasnika broda, vozara i osoblja, naručitelja, gostioničara, spor zbog mana na stoci, izdavanje platnog naloga po propisima mandatnog, čekovnog i mjeničnog postupka, te sporovi nastali na osnovu prigovora iznesenih protiv ovih naloga. Sreski sudovi bili su bitni u vanparničnom postupku (ostavinske rasprave, starateljski poslovi, ovjera potpisa i prijepisa, vođenje zemljišnih knjiga gruntovnica, rješavanje sporova u zemljišnim predmetima ukoliko nisu bili u nadležnosti okružnih sudova, poslovi izvršenja koji su obuhvaćali izvršenje presude i zaključaka redovnih sudova, platnih naloga izdatih u mandatnom, mjeničnom i čekovnom postupku, sudskih otkaza, zakupa i najma, nagodbi, prinudnih poravnanja). Godine 1930. u nadležnost sreskih sudova prešli su i poslovi gruntovnica. Od 1929. bili su nadležni i za cijeli prvostupanjski postupak u prijestupima mladih maloljetnika, za cijeli prvostupanjski postupak u prijestupima starijih maloljetnika i punoljetnih osoba za koje je zakon predviđao kaznu zatvora najvećom mjerom do godine dana ili novčanu kaznu ili obadvije ili samo novčanu kaznu, za sudjelovanje u pripremnom postupku za koje je bio nadležan okružni sud ukoliko se predmet nije odnosio na mlađe maloljetnike.

Naslov:
Sudbeni stol Sremska Mitrovica

Vrsta osobe:
Pravna osoba/Tijelo

Povijest:
Zakonom od 13. prosinca 1886. (Sbornik zakonah i naredabah za kr. Hrvatsku i Slavoniju, 1886.), ukinuti su sudbeni stolovi u Vukovaru, Vinkovcima i Zemunu, te je donesena Uredba o osnivanju Sudbenog stola u Mitrovici, koji je započeo djelovati 1. siječnja 1887.
Godine 1929. sudbeni stolovi mijenjaju naziv u okružni sudovi, dok im stvarna nadležnost ostaje ista (Zakon o uređenju redovnih sudova za Kraljevinu SHS, SN 20-X/25.1.1929).
Godine 1941. ponovno se uvodi naziv Sudbeni stol na temelju Zakonske odredbe o izricanju osuda, o nazivima sudova i sudaca i o upotrebi čistoga hrvatskog jezika kod sudova (NN 26/1941).
Sudbeni stol u Sremskoj Mitrovici pripojen je području Banskog stola u Zagrebu (Zakonska odredba o pripajanju sudbenog stola u Sremskoj Mitrovici području Banskog stola u Zagrebu (NN 43/1941).

Mjesto (grad/općina):
Sremska Mitrovica

Pravni status osobe:
sud

Vrijeme djelovanja:
1887-1945 g.

Funkcije:
Teritorijalna nadležnost protezala se na sljedeće područje: Ilok, Irig, Karlovci, Mitrovica, Ruma, Stara Pazova, Šid, Zemun (1886.). Mjesna se nadležnost mijenja 1941. kad ostaje bez Iloka i Šida koji su podređeni Sudbenom stolu Osijek. Okružni sud, odnosno Sudbeni stol bili su zborni sudovi. Sudili su u vijeću od trojice sudaca, a odluke su se donosile većinom glasova. Sud je djelovao kao prvostupanjski i drugostupanjski sud i kao nadzorna sudska vlast nad svim sreskim sudovima svog područja. Kao prvostupanjski sud sudio je u građanskim i vanparničnim predmetima i u sporovima koji nisu u nadležnosti sreskih sudova (sporovi koji su proizlazili iz međusobnog odnosa bračnih drugova ili su proizlazili iz odnosa između djece i roditelja, sporovi o naknadi štete koju su učinili građanima državni ili samoupravni organi nepravilnim vršenjem službe). Sud je vodio registre (upisnike) trgovačkih firmi i u trgovačkim predmetima sudio kao i trgovački sudovi (sporovi o zaštiti i upotrebi pronalazaka, uzoraka, modela i žigova, sporovi iz otuđenja trgovačke radnje koji su se vodili između ugovorenih stranaka, sporovi o pravu upotrebljavanja trgovačke firme, sporovi nastali između osnivača dioničkog društva među sobom i između upisnika dionica osnivača, iz pravnog odnosa članova trgovačkog društva između njih samih kao i iz pravnih odnosa između članova uprave i likvidatora društva). Bio je nadležan i za vođenje stečajeva i prinudnih poravnanja van stečaja. Sudjelovao je u sastavu obrtnog suda drugog stupnja, te je bio nadležan u krivičnom postupku kao inokosni i kao zborni sud.

Naslov:
Hrnčević, Josip

Vrsta osobe:
Osoba

Povijest:
Josip Hrnčević (Obrovnica kraj Bjelovara, 09.12.1901. - Zagreb, 13.03.1994.), pravnik i političar.
Pravni fakultet s doktoratom završio u Zagrebu (1927.), nakon toga radio kao sudski i odvjetnički pripravnik u Zagrebu, sudac kotarskih sudova u Bjelovaru, Novskoj, Vukovaru i Čakovcu te okružnih sudova u Varaždinu i Srijemskoj Mitrovici. Član KPJ od 1933. godine.
Za vrijeme Drugog svjetskog rata jedan od organizatora partizanskog pokreta u Hrvatskom zagorju i Međimurju, sekretar Okružnog komiteta KPH (1941.), član Oblasnog komiteta KPH (1942. - 1943.) i sekretar Oblasnog NOO za Slavoniju, član povjereništva CK KPH za sjevernu Hrvatsku (1943. - 1944.), šef Sudskog odsjeka Vrhovnog štaba NOV i POJ (1944. - 1945.).
Nakon završetka rata predsjednik Vojnog vijeća Vrhovnog suda FNRJ (1945. - 1946.), savezni javni tužilac FNRJ (1946. - 1951.), predsjednik Saveznog vrhovnog suda (1951. - 1959.), sekretar SIV-a za pravosudne poslove (1959. - 1963.), predsjednik Vrhovnog suda Hrvatske (1963. - 1967.). Bio je član CK SKH (1946. - 1954., 1965. - 1968.), član CK SKJ (1952. - 1964.) i član Savjeta federacije. Napisao djelo "Svjedočanstva" (1984.).

Mjesto (grad/općina):
Zagreb (ZAGREB)

Bjelovar (BJELOVAR)

Vukovar (VUKOVAR)

Varaždin (VARAŽDIN)

Sremska Mitrovica

Pravni status osobe:
fizička osoba

Vrijeme djelovanja:
1901-1994 g.

Funkcije:
Pravnik i političar.

VIAF osoba:
62961544